Archetype

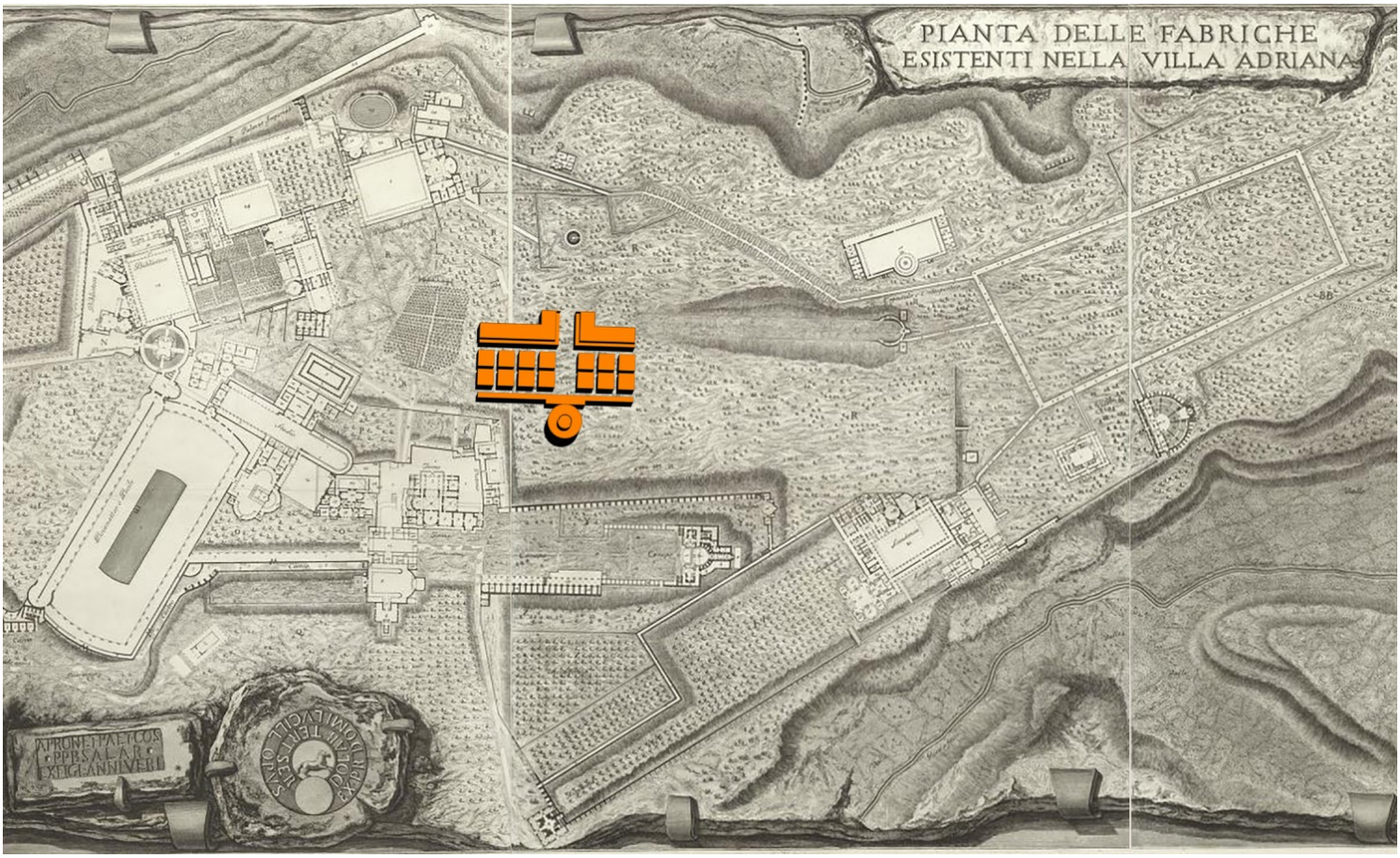

Τίβολι. Το αρχαιολογικό χωριό στη βίλα του Αδριανού

Σωτήρης Ζαρούλας - 04/01/2021

Tivoli. The archeological village in the area of Hadrian's villa

Συμμετοχή στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό ιδεών Piranesi Prix de Rome 2018

Ο συγκεκριμένος διαγωνισμός[1] αφορούσε κυρίως τον καθορισμό των ορίων μιας ουδέτερης ζώνης προστασίας (buffer zone) του υδροφόρου ορίζοντα και του παρά υδάτινου περιβάλλοντος κατά μήκος των όχθων του ποταμού Ανιένε, ο οποίος πηγάζει από τους πρόποδες των Απέννινων και, προτού χυθεί στον Τίβερη, λίγο έξω από τη Ρώμη, διασχίζει το αστικό κέντρο του Τίβολι. Στους λόφους που περιβάλλουν τη μικρή αυτή πόλη και κοντά στις όχθες του Ανιένε, ο Αδριανός επέλεξε να χτίσει τη γνωστή βίλα του (στην ουσία πρόκειται για ένα ολόκληρο συγκρότημα από κλιμακωτά επίπεδα, το μέγεθος του οποίου ανταγωνίζεται τις διαστάσεις του Τίβολι). Ίσως να είχε στο μυαλό του την Αθήνα και τη σχέση της με τον Ιλισό, σαν να ήταν το ποτάμι η απαραίτητη προϋπόθεση για την ανέγερση ενός οικισμού.

Ωστόσο, η εντύπωση που δίνει το τοπίο στον σημερινό επισκέπτη πόρρω απέχει της πραγματικότητας που ύμνησε ο Αδριανός, που έκανε τον Ippolito d'Este να χτίσει εδώ μια από τις ωραιότερες κατοικίες της

περιόδου της Αναγέννησης[2], και που προσέλκυσε πλήθη περιηγητών κατά τον 17ο και 18ο αιώνα για τη μελέτη του κλασικού κόσμου[3]. Από το υψίπεδο της βίλας μπορούσε κανείς να απολαύσει τη θέα των δασωμένων λόφων με τα περιβόλια και τους ελαιώνες που κατηφόριζαν τις πλαγιές έως την κοιλάδα του Ανιένε. Η βίλα του Αδριανού, η πόλη Τίβολι και ο ποταμός Ανιένε συνδέονταν κάποτε αξεδιάλυτα, αλλά ό,τι ενώνει σήμερα τα τρία αυτά στοιχεία δεν είναι παρά βιομηχανικά υπόστεγα, πρόχειρες κατασκευές στα όρια της αυθαιρεσίας, εγκαταλελειμμένα κτίρια, διαλείμματα με εγκαταλελειμμένα περιβόλια και ελαιώνες.

Δείτε ολόκληρη την παρουσίαση στην ενότητα "Αρχιτεκτονική" ΕΔΩ

Αρχιτεκτονική μελέτη: **Σωτήρης Ζαρούλας**